

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון ע"א

פרשת שמות

תשפ"ג

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדבו הוצאות הגליון

תוכן העניינים

- של"ס שמות תשפ"א
- קידושא רבא תשפ"ב
- של"ס שמות תשפ"ב
- **השלמה**: של"ס וישלח תשפ"ג
- מוצש"ק ויחי תשפ"ג/ הרה"ק רבי פישל מסטריקאו זי"ע
- מוצש"ק שמות תשפ"ב/ הרה"ק בעל שם משמואל זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאו רחוב חזון איש 78
ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאו 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאו 144 Rodney st.
מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לעייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

יו"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון
amshinov40@gmail.com

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס
או במספר 03-7630585 שלווחה 8456

<p>הרה"צ ר' ישראל ארנסטר שליט"א הרב"נ מרן הרה"ק רבי יצחק זי"ע לע"נ אביו</p> <p>הרה"צ רבי משה ב"ר חיים ארנסטר זצ"ל נאב"ד מאור חיים נלב"ע כ"ז טבת תשע"ג</p>
<p>הרב זאב ארנסטר שליט"א בני ברק – נכד כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע</p> <p>לע"נ זקינו הרה"צ רבי משה ב"ר חיים ארנסטר זצ"ל נאב"ד מאור חיים נלב"ע כ"ז טבת תשע"ג</p>
<p>הר"ר יחיאל ראובן מיללער הי"ו בארא פארק</p> <p>לע"נ חותנו הרה"ח ר' שלמה קופיעיץ ז"ל בן הנה"ח ר' פסח קופיעיץ ז"ל נלב"ע כ"ז טבת תשע"ג</p>
<p>הרה"ח ר' נתן זאנמאן שליט"א בארא פארק</p> <p>לע"נ אביו הרה"ח ר' אברהם ב"ר יואל פנחס ז"ל נלב"ע כ"ז טבת תשס"ג</p>
<p>הרה"ח ר' שמואל ווייסבראד שליט"א בני ברק</p> <p>לרגל שמחת הבר מצוה לבנו הב' יעקב דוד נ"י</p>
<p>הר"ר צבי אלימלך הכהן כהנא הי"ו ירושלים</p> <p>לרגל שמחת הולדת הבן</p>
<p>הרה"ח ר' נתן פנחס ערליך שליט"א הר"ר שלמה חנוך ערליך הי"ו בארא פארק</p> <p>לרגל שמחת הולדת הנכדה – הבת</p>
<p>הר"ר חיים ראזמאן הי"ו מאנסי</p> <p>לרגל שמחת הולדת הבן</p>
<p>לרפואת שמחה בונם בן פוריה פינא</p>

סעודה שלישית

פרשת שמות תשפ"א לפ"ק

שלא להימשך אחר קליפת מצרים, וזהו שנאמר ויגר שנשארו בבחינת גרים, שבני ישראל שמרו על עצמם ולא השתקעו. ומסיים אזמור, וזהו הוראה, שמי שרוצה לעלות ממצבו השפל, צריך לדעת שנפל לשם מאונס, וגם לאחר שנפל לשם, צריך שיהיה רצונו שלא ישתקע שם, וכמ"ש (ברכות יז.) גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ומי מעכב שאור שבעיסה ושעבוד מלכיות, ואז הקב"ה בחסדו הגדול יוציאו משם, עכל"ק.

ונראה לבאר דברי קדשו, שהרי מה התנצלות הוא זאת, שהשאור שבעיסה מעכב, וכי מאי נפק"מ מי מעכב, אלא איתא בגמרא (שם) שר' אלכסנדרי אמר כן בכל יום אחר התפילה, ונראה שעיקר

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה וגו'. ובספה"ק דייקו הלוא כבר באו למצרים, ולמה נאמר הבאים מצרימה, שמשמע שהם עדיין באמצע ההגעה. ופירשו, שאף שירדו בני ישראל למצרים, מכל מקום לא הניחו לעצמם להתרגל לירידה זו, אלא תמיד נשארו כגרים ולא השתקעו שם, ובמשך כל הזמן נשאר אצלם ההרגשה כאילו באו זה עתה, ולכן נאמר 'הבאים'.

והנה כ"ק אאזמור"ר זצללה"ה (אמרי קודש, פסח) מביא עה"פ ויגר שם, מלמד שלא ירד יעקב אבינו להשתקע במצרים, אלא לגור שם, ומבאר שהכוונה בזה, שאף שלא ירד מרצון, אלא אנוס על פי הדיבור, בכל זאת ההרגל נעשה טבע, לכן צריך זהירות

טומאה, ואעפ"כ יצאו למ"ט שערי קדושה ברגע אחד.

ובדרך זה מבאר, שיציאת מצרים היה בחפזון, וזה היה מטעם שילכו כסדר ותהא מחשבתם עסוקה בעתיד, שכיון שהיו במ"ט שערי טומאה, לפעמים היצר בא ומראה את העבר וע"י מכשילו לעתיד לבוא, על כן צריך להתחזק שלא יסתכלו על העבר.

יעזור ה' שנזכר לצאת מן הגלות, ובתחילה צריך להיות קרבה נפשי גאלה, שהנפש תצא מגלות היצר, ויגאלנו במהרה בביאת גואל צדק.

הכוונה בזה, שרוצה לומר לפני הקב"ה שאף שנמצא במצב ירוד, בכל זאת אינו משתקע שם, אלא שנמצא שלא במצבו הרגיל ודעתו לחזור, ולכן חזר וגילה דעתו בכל יום, רצונינו לעשות רצוניך.

ובאמרי קודש (שמות) שואל אמאי היו צריכים לירידת מצרים, הא יכלו ליתן ליעקב ובניו מיד את ארץ ישראל, אך הענין שירדו בני ישראל למצרים, מפני שהקב"ה רצה להראות לכל הדורות, שבאיזה מצב שיהיה האדם, שלא יפול ביאוש ולומר שאין לו עוד תקוה, שהרי כלל ישראל היו כבר במ"ט שערי

קידושא רבא

פרשת שמות תשפ"ב לפ"ק

וכן בדק את משה רבינו במרעה הצאן, שפעם אחת כשהיה משה רבינו רועה צאנו של יתרו במדבר, ברח ממנו גדי, והיה משה רץ אחריו, עד שהגיע הגדי למקום מחסה עם בריכה של מים, ושם עמד הגדי לשתות, כיון שהגיע משה אצלו אמר, לא ידעתי שהיית רץ מפני הצמא, א"כ הלוא עיף אתה, ועל כן הרכיבו על כתיפו והיה מהלך עימו, אמר הקב"ה, אם כך יש לך רחמים לנהוג צאנו של בשר ודם, חייך אתה תרעה צאני ישראל. הרי לנו, שרועה נאמן הוא זה שמבין דבר מתוך דבר איך לעשות חסד, שכיון שראה שהגדי צמא, הסיק מכך שגם עיף הוא, וניהגו על כתיפו.

וכמסופר על רבה של ירושלים ר' שמואל סאלאנט זצ"ל כי פעם לפני פסח באה

במדרש (ב, ב) עה"פ ומשה היה רועה, שהקב"ה בוחן הצדיקים ודרכי הנהגתם בעת מרעה הצאן. שכך בדק את דוד המלך, שראה שבעת מרעה הצאן הוא מונע מן הבהמות הגדולים לצאת למרעה לפני הקטנים, והיה נזהר להתחיל להוציא למרעה את הקטנים, כדי שירעו את עשב הרך, ורק אחר כך היה מוציא את הזקנים כדי שירעו עשב הבינונית, ואח"כ מוציא את החזקים שיאכלו עשב הקשה. אמר הקב"ה, מי שהוא יודע לרעות את הצאן איש לפי כוחו, יבא וירעה את עמי, כמ"ש (תהלים עה) ויקחהו ממכלאות צאן, ע"כ. הרי לנו שרועה נאמן הוא זה שיודע להתאים לכל אחד את חינוכו לפי כוחו, לזה מעט ולזה הרבה.

מעמל הגוף' והדאגה התמידית מנין יקחו תבן, תמרר את חייהם יותר מאשר להרבות עבודתם.

וכמ"ש הצדיקים עה"פ (תהילים קכה) יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך, היינו יגיע כפיים אבל לא יגיעת המח, שבעסקי עוה"ז אין ראוי לשעבד את המח, שאותו צריך להשאיר צלול לעבודת ה'.

*

שמעתי לאחרונה מאחד שקיבל מאבותיו **שהתפארת שלמה זי"ע** פתח פעם בדברי קדשו בפסוק 'ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלקים' - ואז עשה תנועת יד, והעביר ידיו מעל פניו - ואמר, 'און מידת הדין, טאר א יוד אינגאנצען נישט אריינקוקען'. והמספר הוסיף, שאחד מבני משפחתו החזיק עצמו במשך כל ימי המלחמה, בדברים אלו (ותוכן הענין מבואר כו"כ פעמים, בספה"ק תפארת שלמה).

לביתו אשה לשאול שאלת חכם אם ניתן לצאת ידי חובת ארבע כוסות בשתיית חלב, ותיכף מיהר אל הרבנית וביקש כי תספק לשואלת גם יין לארבע כוסות וגם דגים ובשר ושאר צרכי החג. כי הבין שהשואלת אודות חלב, הרי מלבד יין, גם בשר אין לה בביתה.

*

לא תאספון לתת תבן לעם וגו'. בשעה שרצה פרעה להכביד העבודה על בני ישראל, צוה שלא יתנו להם תבן כפי שהיה עד אז, ולכאורה למה הכביד פרעה על ישראל שלא ליתן להם תבן, והלוא אם ברצונו להכביד עליהם, יוסיף להם יותר עבודה, כגון שיוסיפו במספר הלבנים שעשו עד עתה. אלא ביאר א"ז הרה"ק **מווארקי** שהם ידעו שכדי לשבור את רוחם של ישראל, צריך להוסיף להם בדאגת הלב שכן 'טרדת המח קשה

סעודה שלישית

פרשת שמות תשפ"ב לפ"ק

כונתם להרע כלל, ושיהא נדמה להם שהתשוקות והחמדות של מצרים הוא תפנוקי מלכים, ומי שיש לו זאת, הוא האדם השלם, וכך משכו את בני ישראל מטה מטה, וזה היא מה שאיתא (מכילתא יתרו) שאין עבד יכול לברוח ממצרים, שגרמו לחשוב שנוח להיות שם עבד מלהיות שר בארץ אחרת. וזה היה עיקר הגלות, וכך הרגיל אותם פרעה מעט מעט עם העבדות.

ואח"כ הי' בפריכה, כי כאשר ראה פרעה שבני ישראל מתעוררים, ורואים לאיזה מקום רע הכניסם היצר, מתחרטים בנפשם ורוצים לשוב אל ה', ומקוים לצאת מן הגלות. אזי מיד בא היצר בתכסיס נוסף, וגוזר תכבד העבודה וגו' היינו שיהא שקוע לגמרי בעניני גשמיות, עד שלא יהא לו פנאי כלל

וירא מלאך ה' אליו בלכת אש מתוך הסנה, וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל. ובמדרש (ב, ה) הה"ד (שה"ש ה) אני ישנה ולבי ער, אני ישינה מן המצות ולבי ער לעשותן, ע"כ. ודרש כן מדכתיב בלכת ולא בלהבת, הרי לנו בתוכו תיבת 'לב', וזה בא לומר, דהקב"ה רואה שבני ישראל במצרים, אף שמעוצם הגלות אינם יכולים לצאת ממצבם, אך בכל זאת ליבם בוער להתקרב לה'.

ובספה"ק בית יעקב (ראדזין) עה"פ ויעבידו בני ישראל בפרך, דאי' בגמרא (סוטה יא:) בפרך, ר' אלעזר אומר 'בפה רך', רב שמואל בר נחמן אומר 'בפריכה'. ושני הדעות אמת, כי כך דרכו של היצר, מתחילה מדבר בפה רך, היינו שהטעו את ישראל, שידמה להם שאין

להם הפרשיות שנאמרו בהם ההבטחות שהבטיח השם יתברך להאבות שיגאלו וזה היה דברי תורה שלהם. אך עתה, לאחר שבא משה לפני פרעה, וגזר תכבד העבודה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו וגו' אל יהו משתעשעין ואל יהו נפישין ביום השבת, ע"כ. על זה צעק משה רבינו אל ה', למה הרעותה וגו', שנתיירא כיון שנתבטל מהם השבת, לא יהא להם זמן ליישב דעתם, ולא יבואו להרהר בתשובה, ויתרגלו ח"ו למצבם להיות עבדי פרעה, ושוב לא יוכלו לצאת לעולם.

לזה אמר לו הקב"ה עתה תראה וגו', שאכן בתוך הגלות צריך ליזהר לשמור על הרהורי התשובה, אבל עתה אין לך לחשוש, כי אני כבר מוכן להוציאם וזה הוא חלק מן הגאולה.

יעזור השי"ת שנזכה כולנו לגאולת הנפש כדכתיב קרבה אל נפשי גאלה, ונזכה לגאולה שלימה במהרה ברחמים אמן.

לחשוב על תכלית האדם בעולמו, ועי"ז יאמר נואש לעצמו, שאכן מרוב חטאים כבר אין יכול לשוב, ובזה דוחה הרהורי תשובה, וממשיך בדרכו הרעה, וזהו בפריכה, ולזה צריך האדם בכל עת להתעורר לתיקון המעשים.

ובפרי צדיק (אות א) אי' דאחר שבא משה לפני פרעה, הכביד פרעה את העבודה, ואז בא משה רבינו בטענה, למה הרעותה לעם הזה וגו', ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה, והצל לא הצלת את עמך. וכבר הקשו הראשונים ז"ל למה התרעם, הלוא כבר הודיע השי"ת למשה, כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלוך וגו'.

אלא עד עתה היה להם ביום השבת מנוחה, והועיל להם שביתת השבת שעל ידי זה יכלו להתחזק. כדאי' **במדרש** (א, כח) שמשה תיקן להם יום השבת לנוח. והיו בידם מגילות שהיו משתעשעין בהם משבת לשבת לומר שהקדוש ב"ה גואלן, (שם ה, יח) ע"כ. ומסתמא היה

סעודה שלישית

פרשת וישלח תשפ"ג לפ"ק – הילולת מרן הרה"ק רבי מנחם זי"ע

אחר אמירת לחיים

'להציל ידידות שארנו משחת וכו'. כלומר שיצילם משחת בעוד שהם ידידים, 'לייז זיי אויס, ווען זיי זענען נאך ידידים'. זכותם יגן עלינו.

שמעתי מהרב פיעקארסקי שליט"א, שה'בית ישראל' זי"ע שמע מהבעל הילולא אא"ז הרה"ק רבי מנחם זי"ע, בשם המגיד מקאזניץ זי"ע על מה שאומרים בנוסח הברכה אחר המילה,

ואחר שהכין עצמו בצדקה ותפילה, יכול לצאת למלחמה נגד היצר. אא"ז בעל ההילולא הרה"ק רבי מנחם זי"ע, הקשה דלפי סדר הפסוקים חזינן שיעקב אבינו הקדים את ענין ההכנה למלחמה קודם לתפילה, כמו שנאמר, ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו וגו' לשני מחנות, ויאמר אם

בפרשתנו מצינו שיעקב אבינו הכין עצמו למלחמה עם עשיו בג' אופנים, דורון, תפילה ומלחמה, ובשליה הק' כתב שגם בזמנינו שייך ג' אופנים אלו, מעשה אבות סימן לבנים, דורון הוא ענין צדקה, ואני בצדק אחזה פניך, לפני שעוסק בעבודת ה' יתן צדקה, והשנית הוא תפילה, להתפלל לה' על כל דבר.

שחייב להפריד את בניו לשני מחנות, שמא יופלו חלקם בחרבו של עשיו ח"ו, וכדברי המדרש (עה, יג) באותה שעה אמר אבינו יעקב לפני הקב"ה רבונו של עולם כתבת בתורתך, ושור או שה אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד, אם יבא רשע זה וכו' עיי"ש. ואז התפרץ בבכי ונפתח לפניו שערי תפילה. הרי לנו שיש לאדם להביא עצמו לידי תפילה, ולמצוא סיבה להגיע לידי כך.

*

ובענין מלחמה, מצינו דברי קודש מהרבי מלובלין זי"ע, (זאת זכרון) על הפסוק הצילני נא מיד אחי מיד עשיו, שביקש יעקב שינצל מיצר הרע, שכן גם היצה"ר הוא בעל תשובה וחסיד, ומלמד את האדם לעסוק בחסידות ותשובה וסיגופים, אך באמת הכל הוא שלא כרצון הבורא ב"ה, כגון שאומר לו שמצוה לעשות נקמה בפלוני או למסור ממונו, ולפעמים אף אומר לעשות

יבוא עשו אל המתנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה, הרי לנו ההכנה למלחמה, ורק לאחריו נאמר ענין התפילה, ויאמר יעקב אלקי אבי אברהם וגו' ה' האומר אלי שוב לארץ ולמולדתך ואיטיבה עמך וגו', הצילני נא וגו'. ולכאורה היה צריך מקודם לעסוק בתפילה.

וביאר, שהיה יעקב אבינו בעת ההוא במצב כל כך קשה, שלא היה יכול להביא עצמו לידי תפילה, ולא היה יכול להוציא תיבה מפיו, כדמצינו אצל יוסף הצדיק אבל אשמים אנחנו וגו' אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו, וכדפירשו הצדיקים, שהיה זעקה, שלא יכלו לשמוע אותו, כי מרוב צרה לא יכול להוציא הגה מפיו, ורק על פניו יכלו לראות את צרת נפשו.

ולכן החל בפעולות מעשיות של הכנה למלחמה, ועל ידי פרטי ההכנות נתעורר מאד להבין גודל הצרה, שידע

עשיו שאלות אלו, ומבאר החידושי הרי"ם, שאכן לפעמים היצר הרע שואל השאלות, אך אין כוונתו שיתחזק בעבודת ה', אלא כל מגמתו להביא את האדם לידי דאגה ועצבות ולשבור את רוחו שיחשוב שאינו הגון ואינו כדאי, ויחשוב על העבר, כשלא עבד את ה' כראוי, וכן יחשוב שאינו יכול לשנות מעשיו בעתיד.

ועל כן מלמדינו התורה, שצריכין להתחזק ולהשיב ליצר, לעבודך ליעקב, הננו חלק מכלל ישראל שיש להם כח להמשיך בכל אופן, שחביבין המה לפניו ית'. 'מנחה הוא', אכן דבר מועט הוא עבודתי, אך כיון שנעשית בלב נשבר הרי זה חשוב מאד לפני ה', כדמצינו בקרבן מנחה, מי דרכו להתנדב מנחה עני מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו. ועוד זאת יש לטעון, 'לאדוני לעשו', הרי יש ליצר הרע גדול כמוך, ועל כן בוודאי יש חשיבות גדול לכל חיזוק שהיא, ולכן אף מעט כמו

סיגופים, אך אחר יישוב הדעת ורוב התבוננות, יראה ששורש כוונת היצר הוא בשביל התפארות וגאווה, ואף בדברים שהם אכן לשם שמים, ולאדם אחר אולי זה עבודה טובה, בכל זאת אם לאיש זה עבודה זו הוא יותר מכוחו, וזה יגרום לו חולשא ר"ל ויתבטל מעבודת ה', הרי גם זה מן היצר הרע, נמצא שהאדם צריך להתבונן אף בתוצאות של מעשיו, שכן אף אם הפעולות מצד עצמם נכונות, פעמים אפשר לראות לפי התוצאה שאין זה עבודה אצלו.

ובשפת אמת (תול"ה) מביא בשם זקינינו החידושי הרי"ם, שמה שלימד יעקב את השלוחים, שאם עשיו ישאלם, למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך, המה ג' השאלות שנאמרו במשנה מאין באת ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון, ולכאורה איך בא לידי עשיו שאלות כאלו, הלוא שאלות אלו באים מצד הטוב, שכן על ידי זה 'אין אתה בא לידי עבירה' ואיך שואל כאן

לשבור את רוח האדם, ואז צריך לילך נגדו בחזקה, ואל ישתמש כלל במידת הענווה של קטונתי מכל החסדים וגו', ואף אם רואים שיש חסרון בעבודה, צריך להמשיך לעבוד ה', ולסמוך שה' יגמור בעדינו.

יעזור השי"ת שנזכה לעבדו בשמחה ובטהרה, ונזכה לביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

הרבה יחשב, אלו דברי החי' הרי"ם, ומוסיף השפת אמת מדיליה, 'וגם הנה הוא אחרינו' דקאי על השי"ת, שה' יגמור בעדינו, שאף אם אני רק מתחיל, ישלים הקב"ה.

נמצא דאף שבדרך כלל צריך לריב עם היצר בפשיטות, להינצל מן הרע, אך כשהיצר בא בערמה, ומציע להתבונן בחשבון נפשו, אזי לפעמים מטרותו

אחר הבדלה

מוצש"ק ויחי תשפ"ג לפ"ק

השבוע (י"ז בטבת) היארצייט של הרה"ק ר' פישל סטריקאווער זי"ע, היה תלמיד המגיד ממעזריטש זי"ע ושל הרבי ר' אלימלך זי"ע ועוד. כל התנהגותו היה בתמימות גדולה.

התפארת שלמה שהסתופף בצילו, כותב בספרו (פרקי אבות פ"א) שהצדיק רבי פישעלע מסטריקעוו זי"ע לא היה יכול להאמין שיתכן כזאת ששום אחד מישראל יחטא, ואם הגידו לו על דבר פשע, היה מכחיש את הדברים, כי לא יכול להאמין כלל שאיש ישראל יחטא, מרוב דביקותו בהשי"ת ואהבתו את בני ישראל.

מסופר שבשעה שהביאו לפניו 'פדיונות', ונתנו לו כמה רענדלעך, היה מבקש שיביאו לפניו 'פון די רויטע רענדלעך', היינו ממטבעות של זהב, כי אדום הכוונה לזהב כדאיחא **בגמ'** (בבא מציעא עה, ב ברש"י ד"ה בטלי דהב) החסידים שידעו שאינו מכיר בצורת מטבע, שאלו את הרבי למה רוצה דוקא מן האדומים, אמר להם שיודע רק זאת **אשר בשעה שבאים לפני העניים לקבל צדקה, אזי רואה שנהנים יותר מן האדומים...**

פעם בא לפניו אביון והתאונן על מצבו הקשה, ריחם עליו הרבי עד מאד, וצווה לחסיד לקנות כרטיס הגרלה (לאטערי) ובירכו שיתעשר, אך בסופו של דבר לא זכה בכלום. (יש מספרים שהיו על הכרטיס כמה הגרלות, ואחר שכבר התייאש,

מכרו לאחר ואז עלו המספרים בגורל) משנודע לרבי שהחסיד לא הרוויח כלום, היה לו מכך עגמת נפש רבה, ואמר אם דברי אינם מתקבלים בשמים, נמצא שאיני רבי, ומאז הורה לסגור את דלתו ולא קיבל אליו חסידים.

משנודע הדבר להרה"ק רבי שמחה בונם מפרשיסחא זי"ע שצדיק זה אינו מקבל את החסידים, נסע לדבר על ליבו, ובא לפניו ואמר שאלה גדולה יש לי לשאול, הרי לכאורה יש סתירה, מצד אחד נאמר, 'ומי בכל מעשה ידיך אשר יאמר לך מה תעשה ומה תפעל' הרי שאי אפשר לומר להקב"ה מה לעשות.

ומאידיך מצינו בחז"ל (מועד קטן טז, ב) עה"פ צדיק מושל יראת אלהים, מי מושל בי צדיק, הרי שביד הצדיק למשול ולומר מה יהיה, אלא הכוונה הוא כך, שבוודאי אם יגזור הצדיק על אדם שיתעשר, יסובב השי"ת שיתקיים הדבר, אך אם אומר באיזו דרך יתעשר, זה כבר ענין של אמירת 'מה תעשה ומה תפעל', וזה אין בידו. ובכך השיב את נפש הצדיק, ושוב פתח דלתו לפני החסידים.

נכדו של הה"ק ר' פישלע, השתדך עם בתו של הרה"ק ר' חיים דוד דאקטער, שהיה מקודם פרופסור בבית המלוכה הפולני, ואח"כ נתקרב להרב מלובלין ונהיה אחד מצדיקי הדור, משהובאה ההצעה לפני ר' פישלע אמר, שעם רבי חיים דוד בוודאי שאפשר להשתדך, אך רוצה שגם יבדקו את היראת השמים של אשתו הרבנית שמקורה היה מבערלין, על כן שלח מבני המשפחה להיוודע על דבר מעשיה, אותו יום ערב שבת היה, והרבנית הכינה דגים חיים לכבוד שבת, לפני שהמיתה את הדג בקת הסכין, שמעו

איך שאמרה לפני הדג, כמה קשה לי להמיתך, אולם ה' אחד יודע, שאיני עושה זאת אלא לכבודה של שבת קודש, בשמוע ר' פישעלע את רחמנותה וגודל התלהבותה מקדושת שבת, תיכף הסכים לשידוך.

בשבתות של בין המצרים לא היה שוהה בביתו, אלא נסע להסתופף בצילם של ג' צדיקים, הרבי מלובלין המגיד מקאזניץ, והיהודי הק' מפשיסחא, וכאשר היה שובת שבתו אצל היהודי הק', היה היהודי הק' מוסר לו במשך השבת את כל ההנהגה.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה היה דרכו לספר על הרה"ק רבי פישל זי"ע, שהיה בעל בשר. פעם אחת ראה נכרי להבדיל שגם היה בעל בשר, תמה הרה"ק מסטריקאוו לאמר, מילא אני נעשיתי בעל בשר כי נתמלאתי בשמחה וקורת רוח מאמירת ברכת 'שלא עשני גוי', אולם גוי זה מהיכן נעשה בעל בשר.

פעם סיפר דבר זה בהמשך כשהביא מדברי **בעל התניא** בענין שהתורה והתפילה צריכין להיות בשמחה, והקשה שהרי לפי חשבונותיו של בעל התניא בגדרי צדיק בינוני ורשע, הרי אין הכוונה על רוב מצוות או עבירות, אלא ההגדרה היא על פי מה שנמשך הנפש, ואם יש לה עדיין חלק רע, אינו מוגדר אפילו 'בינוני', ואם כן יוצא שרבים המה שאינם מוגדרים אפילו בינוני, ואח"כ מסביר שישנם עשרות אלפי מדריגות ברשע וטוב לו, ולכאו' מי שיש לו עדיין גדר של רשע איך יכול להיות בשמחה, וביאר **כ"ק אזמו"ר זצללה"ה** שכמו במלחמה ישנם כמה וכמה שרים, ואף השר הכי קטן, אפילו הכי עדיין נחשב לשר. כמו כן אצל בני ישראל, באיזה מדריגה שהיא, אפילו הכי היא שר וגדול כי ישראל הוא, ומזה לבד צריך להיות בשמחה, וזהו

הפשט בברכת שלא עשני גוי, ואח"כ הביא סיפור זה מהה"ק ר' פישל סטריקאווער.

בניו אחריו לא המשיכו עדה, אחד מבניו רבי יעקילע מבערזין זי"ע הסתופף בצילו של הרה"ק מווארקי זי"ע, שהתבטא על גדלותו של ר' יעקילע: כמו ששור אינה יודעת את הכמות וטיב המאכלים שהכינו לה, אזוי ווייסט עהר נישט וויפיל יודישקייט עהר פארמאגט...

האבני נזר מסוכוטשוב כמעט שלא היה הולך להתפלל על קברי צדיקים, (בכלל בגזע קאצק לא הרבו לילך על קברי צדיקים), אך פעם אחר הלוייה יצא מגדרו והשתטח על קברו של הרה"ק רבי פישל מסטריקאוו זי"ע. ובטרם כניסתו עשה הכנה מיוחדת, וכשיצא מן האוהל היה נרגש כולו, והתבטא כי המקום אדמת קודש הוא.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל. א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

אחר הברלה

מוצש"ק שמות תשפ"ב לפ"ק

בשבוע זה (כ"ד בטבת) יומא דהילולא של הרה"ק בעל שם משמואל מסוכוטשוב זי"ע. היה בנו של האבני נזר שלמד עימו בצעירותו, היה מפורסם בגאונותו, החלקת יואב שהיה מתלמידי האבני נזר התבטא, את מה שאני מבין לאחר עיון במשך ג' ימים, השם משמואל תופס בסקירה אחת, הוא נולד ג' שנים לפני פטירת זקינו הרה"ק מקאצק זי"ע.

בצעירותו עמד בראשית ישיבה מיסודו של האבני נזר, ולימד תלמידים, אך לאחר הסתלקות אביו העביר את ראשית הישיבה לידי התלמיד והחסיד המובהק הקאז'יגלובער רב.

השם משמואל היה מוכשר מאד במלאכת שמים, היה סופר סת"ם ואף כתב ספר תורה, אולם לא גמרו עד הסוף. כמו כן היה מוהל מומחה, ואצל בניו שימש מוהל וסנדק גם יחד, והיה עושה כל זאת במומחיות יתירה.

ספרו שם משמואל הוא ספר נכבד מאד, וכל רואה אותו משתומם על המראה, בתוך הדברים הוא מביא פנינים יקרים מאביו האבני נזר וכן מרבותיו נביא מהם כמה דברים.

בספרו מביא שדבריו האחרונים של זקינו הרבי מקאצק קודם הסתלקותו היה: כל מי שיניח את ראשו בתורה, הנני ערב בעדו שיהא לו טוב בזה ובבא.

עוד כותב במקום אחר, שידוע שלפי מה שהאדם מובדל מעניני החומר כך הוא זוכה לחכמת התורה, ובלא זה אין אצלו התורה אלא כשאר מיני חכמות, ויכול ח"ו לטהר השרץ במ"ט פנים. ומביא שזה מה שרמז אביו בהקדמתו הידועה לספר **אגלי טל**, שכתב שם בתו"ד, שכשנכנס לפני ולפנים לבית חמיו **הרבי מקאצק**, 'ממנו דרכי העיון למדתי, וממנו נתודעתי מה יקרא חדושי תורה באמת'. וכנראה מרמז שזה ענין חידוש אמיתי, שזה בא מתוך פרישות מחומריות.

פעם אמר **בשם אביו**, שכל אדם יכול להושיע את חבריו בתפלתו, אלא יש תנאי לזה, שצרתו של חבריו תיגע בו כמו צרתו ממש, אך לזה לבד צריך להיות איש המעלה.

כמו"כ כתב ששמע **שהרבי ר' בונם מפרשיסחא זצללה"ה** היה מתפלל בלי שום תנועה אלא היה עומד כמו עמוד של אבן ורק עיניו זולגות דמעות ושופעות בלי הפוגות.

סיפר **כ"ק אזמו"ר זצללה"ה** שפעם היה זקינו כ"ק **מרן רבי מנחם זצ"ל** אצל שבע ברכות ביחד עם השם משמואל, ובשעת אמירת השבע ברכות התחיל הרה"ק מהר"ם לנגן קודם 'מהרה' כמנהג אמשינאוו, והיה שם אחד שעורר את השם משמואל אמאי נותן לזמר שלא כמנהג, ואכן השם משמואל הכה על השולחן לרמוז שיפסיקו, ואח"כ הי' לו מזה חלישת הדעת שפגם בכבודו של כ"ק **מרן מהר"ם זצ"ל** ונכנס אליו והתנצל לפניו במליצה ואמר, 'א בן יחיד איז אזא בעל מום אז אפילו דער קיסר וויל איהם נישט' (שברוסלאנד כשהיו חוטפים ילדים לעבוד בצבא לא היו חוטפים בן יחיד, והשם משמואל היה בן יחיד).

היה יהודי תלמיד חכם בתל אביב זקן מופלג, ושמור ר' נפתלי ראזמארין ז"ל, והיה מתפלל בבית המדרש באר מים חיים ב'יד אליהו' תל אביב, וסיפר לי, כשהיה ילד קטן כבן שש הוא היה יחד עם אביו אצל השם משמואל, ואמר 'רבי איך וויל א ברכה', ענה לו הרבי, שיהא לך אריכות ימים, והוא בתמימותו שאל, כמה זה אריכות ימים? ענה לו הרבי מאה שנה, ואכן חי מעל מאה שנה בבריאות הגוף.

זכותו יגן עלינו ועבי"א, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.

חבורת זרע יצחק

ירושלים - ביתר - בני ברק - הופה - אשדוד

הננו להודיע כי נפתחה ההרשמה לקראת שבת
התאחדות בפרשת בא בארה"ק

בראשות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרטים והרשמה אצל הר"ר יצחק פיוטערקאווסקי

058-3271412

על המיקום תבוא הודעה בהמשך בס"ד

ביהמ"ד החסידי אמשינאוו בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

4408 15th Ave Brooklyn NY 11219

ערש"ק לם' בית יוסף להבה"

בעזהש"ת

יוסף הוא המשביר

הננו להודיע כי לרגל יומא דהילולא של מרן אדמו"ר

הרה"ק רבי יוסף מאמשינאוו זי"ע

החל ביום ד' לסדר בא, ג' שבט

ייצא כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בראש מקהלות אנ"ש למסע הקודש בפולין,
להשתטחות ותפילה על קברי רבותינו רועי החסידות זצוק"ל זי"ע

ויערוך את השולח"ט לרגל יומא דהילולא בעיר ווארשא

ועל ש"ק פרשת בא יגיע כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לארה"ק

לשבת התאחדות והתוועדות מרכזית בארה"ק

פרטים והרשמה אצל הר"ר נפתלי ערליך הי"ו 347-528-9102

בארה"ק: הר"ר יהודה ווידער הי"ו 052-762-8803

רחמנא אדכר לן זכותיה דיוסף צדיקא

סדר הנסיעה

יום ג': אמשינאוו, ווארקע, פרשיסחא, גער,

עריכת השולחן לרגל יומא דהילולא ביום ג' בערב אור ל' שבט בווארשא

לינה בווארשא

יום ד': תפילת שהרית, עליה והשתטחות על ציון מרן הרה"ק רבי יוסף זי"ע בבית החיים גענשא בווארשא
לובלין, איוביצע, ליוענסק, קראקא

לינה בקראקא (למענונינים) - בלילה תהיה קבוצה שתיסע לראדאמסק ועוד כפי שיספיק הזמן)

יום ה': נסיעה לארה"ק (למענונינים: נסיעה חוזר לארה"ב)

ליל שישי: בר מצוה לנכד כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע, בן הדב"נ הגה"ח רבי אברהם שמעון מארילום שליט"א

ש"ק פרשת בא

יום א': עליה לציון רבוה"ק בבית החיים בטבריא, נסיעה לצפת ומירון

צאתכם ובואכם לשלום: מנגיעים לארה"ב ביום א' בלילה